

ដំណាំសណ្តែកបាយ

I.សារៈប្រយោជន៍ដំណាំសណ្តែកបាយ

ជាទូទៅដំណាំសណ្តែកបាយមានសារៈសំខាន់ចំពោះមនុស្ស និងសត្វ ដូចជា៖

- ម្សៅសណ្តែក៖ ធ្វើជាមីស្នូ , តៅហ្វី ។ល ។
- គ្រាប់សណ្តែក៖ ធ្វើនំ , បង្កែម , សណ្តែកបណ្តុះ ។ល ។
- ផ្លែខ្លឹះ ធ្វើជាបន្លែស្រះ , អន្ទក់ , ម្ហូបផ្សេងៗ
- ដើម និងស្លឹក៖ ធ្វើជាជីស្រស់ កែប្រែគុណភាពដី និងជាចំណីសត្វ

II.ការឆ្លើសទើសពូជ

- ពូជសុទ្ធជា ធំ មិនបែក ឬស្ងួត ទុំល្អ
- ពូជថ្មី ធន់នឹងជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ
- ពូជមានដំណុះគ្រាប់ ៨៥ % ឡើង
- ពូជផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់

III.ការឆ្លើសទើសដី

ដំណាំនេះគេនិយមដាំនៅតាមតំបន់ខ្ពង់រាប , ភ្នំ , តាមជួរមាត់ទន្លេ ។ ប៉ុន្តែដីដែលសមស្របល្អសំរាប់ដំណាំនេះគឺ៖

- ដីមានស្រទាប់ជ្រៅ
- ដីធូរមិនជាទឹក
- ប្រភេទដីល្បាយខ្សាច់
- ដីដែលមានលទ្ធភាពរស់នៅនៃពួកបាក់តេរី

IV.រដូវកាលដាំដុះ (សណ្តែកបាយប្រភេទស្រាល)

- ដើមរដូវវស្សា៖ ដាំពីខែ មេសា-ឧសភា ដល់ខែ មិថុនា-កក្កដា (ដីខ្ពង់រាប-ក្រហម)
- ពាក់កណ្តាលរដូវវស្សា៖ ដាំពីខែ កក្កដា-សីហា ដល់ខែ កញ្ញា-តុលា (ដីទួលមិនលិចទឹក)
- រដូវប្រាំង (សំរក) ដាំពីខែ វិច្ឆិកា-ធ្នូ ដល់ខែ មករា-កុម្ភៈ

V. បច្ចេកទេសដាំដុះ

១-ការរៀបចំដី

-ត្រូវភ្ជួរចោល ១ សារ ឬ ២ សារ អាស្រ័យនឹងស្មៅតិច ឬ ច្រើនក្នុងស្រែចំការ ដើម្បីកំចាត់ស្មៅ និង អោយមានបន្តកខ្យល់ចេញចូលបានល្អ ។

-ភ្ជួរជំរៅពី ១៥-២០ ស.ម រាស់បំបែកដី និងជ្រួយដីអោយផុសទុកដាំ ។

- នៅដើមឆ្នាំ: ភ្ជួរដីចំនួន ២ ដង:
- +លើកទី១ ភ្ជួរដីចោលអោយបាន១ខែ

មុនពេលដាំ

- +លើកទី២ ត្រូវភ្ជួរដីនៅពេលមាន

សំណើមល្អអាចដាំបាន

-នៅរដូវវស្សា: ការភ្ជួរដីដូចគ្នានៅដើមឆ្នាំដែរ

-នៅរដូវប្រាំង: គេអាចភ្ជួររាស់តែមួយសារដាំតែម្តងក៏បាន ។ តែបើភ្ជួរដី២ដង ត្រូវភ្ជួរដីលើកទី ២ ក្រោយភ្ជួរលើកទី១ ចំនួន ៧ ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ខ្លាចសំណើមហួតអស់ពីក្នុងដី ។

IV. ការប្រើប្រាស់ខ្នាចំណី

១-ប្រភេទដីដែលត្រូវប្រើ

-ដីគីមី: ដី ១៥.១៥.១៥ និងដីផូស្វាតទូកមាស

២-កំរិតប្រើ

-ដី ១៥.១៥.១៥ ចំនួន ៨០ គ.ក្រ/១ហិកតា

-ដីផូស្វាត ចំនួន ៦០ គ.ក្រ/១ហិកតា

៣-ដំណាក់កាលប្រើ

-បាចល្បាយដីទាំងពីរ រួចរាស់លប់ក្នុងដីមុនពេលដាំ

V. ការដាំដុះ

ការដាំសណ្តែកបាយមានវិធី ៣ យ៉ាង:

១-វិធីដាំដោយព្រួស ឬធាប

-ប្រើពូជពី ៣០ ទៅ ៤០ គ.ក្រ/១ហិកតា

-បាចគ្រាប់ពូជ រួចរាស់លប់១សារ ឬ ២ សារ

២-វិធីដាំដុះ ឬធុតជាគន្លង

- ប្រើគ្រាប់ពូជ ២៥ គ.ក្រ-៣០ គ.ក្រ ក្នុង១ហិកតា
- ចន្លោះជួរដាំ ៥០ ស.ម
- ចន្លោះគុម្ព ១០-២០ ស.ម
- ចំនួនគ្រាប់ដាំ ៤-៥ គ្រាប់/គុម្ព
- ជំរៅគ្រាប់ដាំ ២-៣ ស.ម
- ចំនួនដើមទុក ២-៣ ដើម/គុម្ព

៣-ការដាំដោយការបំប្លែង

- ប្រើគ្រាប់ពូជ: ៣០ គ.ក្រ ក្នុង ១ ហិកតា
- ចន្លោះជួរដាំ ៥០ ស.ម
- ចន្លោះគុម្ព ២៥ ស.ម
- ជំរៅគ្រាប់ដាំ ២-៣ ស.ម
- ចំនួនគ្រាប់ដាំ ៤-៥ គ្រាប់/គុម្ព
- ចំនួនដើមទុក ២-៣ ដើម/គុម្ព

កំណត់ចំណាំ

- បើដីមានជាតិជួរ ភ្នំរបានកំបោរស ពី ៣០០-៦០០ គ.ក្រ/១ហិកតា
- ក្រោយសណ្តែកអាយុ ១៥ ថ្ងៃ ត្រូវដករំលែកកូនចេញ ទុកតែដើមណាដែលឆ្នោសៗ
- វិធីដាំដោយព្រួស ឬបាចពិបាកក្នុងការធ្វើស្មៅ នាំអោយទទួលបានផលទាបជាងវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗ

សំរាប់អត្ថបទ

-សៀវភៅដំណាំបន្លែ និងដំណាំរួមផ្សំ រៀបចំដោយអង្គការស៊ីដេស-កម្ពុជា សហការជាមួយនាយកដ្ឋានក្សេត្រសាស្ត្រ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ឆ្នាំ ១៩៩៧ (ទំព័រ ៦២-៦៦)

ការថែទាំ និងប្រមូលផលសណ្តែកឆាយ

I. ការថែទាំ

១-ការជ្រុយដឹកចាត់ស្មៅ

ការជ្រុយដឹកចាត់ស្មៅ ប្រព្រឹត្តទៅចំនួន ២ ដង:

- លើកទី ១ ពេលសណ្តែកមានអាយុ ១៥ ថ្ងៃ ក្រោយដុះ
- លើកទី ២ ពេលសណ្តែកមានអាយុពី ២៥-៣០ ថ្ងៃ

ចំពោះការដាំដោយព្រួស វិធីសាស្ត្របន្ថយស្មៅត្រូវអនុវត្តតាមរយៈ:

- ការរៀបចំដីអោយបានស្អាត
- ការហាលដីអោយស្ងួតល្អ មុនដាំ
- បាចគ្រាប់អោយបានស្មើល្អ
- ដាំឆ្លស់មុខដំណាំ

២-ខ្លឹម និងសត្វល្អិតចង្រៃ

ក-សត្វល្អិតចង្រៃ ជាទូទៅដំណាំនេះត្រូវសត្វល្អិតចង្រៃបំផ្លាញនៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃការលូតលាស់មាន: ដង្កូវហ្លួង, ដង្កូវស៊ីស្លឹក និងដើម, ដង្កូវចោះផ្លែ, ដង្កូវស៊ីផ្លែ ។

វិធីកំចាត់

- ប្រើថ្នាំអាសូម្រិន ចំនួន ១-២ លីត្រ ក្នុង១ ហិកតា
- ថ្នាំឌីយ៉ាសេណុង ចំនួន ២លីត្រកន្លះ ក្នុង១ ហិកតា

ខ-ខ្លឹមបួស

ជំងឺនេះវាបង្កឡើងដោយវីរុសបណ្តាលអោយខូចខាតស្ទើរតែទាំងស្រុង

វិធីកំចាត់

- ដកដើមកើតជំងឺចោលអោយឆ្ងាយពីចំការ កប់ ឬដុតចោលតែម្តង

II. ការប្រមូលផល

- គេអាចប្រមូលផលសណ្តែកបាយបាននៅពេលស្លឹកផ្នែកខាងក្រោមពណ៌លឿង , ផ្លែពណ៌ខ្មៅរលោង និងគ្រាប់ក្នុងផ្លែរលុង ។ ការប្រមូលផល វាអាស្រ័យតាមប្រភេទពូជ:

+ ពូជខ្លះប្រមូលផលបានមួយលើក ក្នុងករណីពូជនោះទុំស្រុះគ្នាស្អុយ

+ ពូជខ្លះប្រមូលផលពី ២-៣ លើក:

9លើកទី ១ ពេលសណ្តែកមានអាយុ ២ ខែ ក្រោយដាំ

9លើកទី ២ បេះក្រោយលើកទី ១ ចំនួន ២ សប្តាហ៍

សំរាប់អត្ថបទ

- សៀវភៅដំណាំបន្លែ និងដំណាំរួមផ្សំ រៀបចំដោយអង្គការស៊ីដេសេ-កម្ពុជា សហការជាមួយនាយកដ្ឋានក្សេត្រសាស្ត្រ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ឆ្នាំ ១៩៩៧ (ទំព័រ ៦៦-៦៨) ។